

MI MLADI BORCI

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

STANOVSKI TEDNIK ZA SLOVENSKO DIJAŠTVO. — IZHAJA VSAK PETEK. — LETNA NAROČNINA: DIJAŠKA 16 DIN, NEDIJAŠKA 30 DIN, PODPORN VEČ KOT 30 DIN. POSAMEZNA ŠTEVILKA 75 PAR — UREDNIŠTVO IN UPRAVA V LJUBLJANI V STRELIŠKI ULICI 12/II. — ČEKOVNI RAČ. ŠT. 16.078.

LETO IV.

LJUBLJANA PETEK, 8. DECEMBRA 1939.

ŠTEV. 13.

MISLI K PRAZNIKU BREZMADEŽNE

KAKRŠNA MLADINA, TAKŠNA BODOČNOST NARODA

Smo Slovenci in katoličani. Slovenski katoliški dijak ljubi svojo domovino, je nanjo ponosen, ji je zvest. Taki so bili naši očetje, taki hočemo biti sinovi. Mladina, ki zapravlja svojo čisto mladost, sramotno izdaja tudi svoj narod. Vemo, da bo življenjska moč in odpornost našega naroda rastla in zamirala, kakor se bo odločila mladina: ali se bo npravno prerodila v zdrav, pogumen, požrtvovalen, čist in plemenit rod, ali pa bo še huje drvela po spolzki poti nečistosti v prepad, kamor jo vede in hoté vodijo apostoli nesramnega življenja s svojim zgledom, knjigami, slikami, brošurami, kinom. To so sovražniki našega naroda št. 1.

Kakršna je torej naša mladina, taka bo bodočnost našega naroda.

ZA ŽIVLJENJE NEZMOŽNI

Vsakdanji pojav je, že nešteto krat potrjen in izpričan, da otroci in vnuki bogatih staršev, ki so jim zapustili kupe denarja, vzgoje k poštenemu življenju jim pa niso dali, v kratkem času duševno in telesno propadejo. Ali si že kdaj razmišljal o usodi takega razvajenca?

V Belgradu je pred kratkim tak fant, ki je imel vsega v izobilju, ki je dobil celo avtomobil, ko se je vpisal na univerzo, planil po prekropani noči na topčiderski postaji pod vlak. Zapustil je pismo, da ne more živeti, ker ga starši za življenje niso usposobili.

Isto velja za narode. Če drve v brezno nečistosti, jih še tako spretni voditelji ne morejo rešiti.

STARI GERMANI KRISTJANOM V ZGLED

Beri, kako piše rimski zgodovinar Tacit o čistem življenju hrabrih poganskih Germanov, ki so že čakali na mejah rimskega imperija in potem podjarmili pomehkužene, razuzdane in izrojene Rimljane (Tacitus: De Germania 19.). »Tam se grehu nihče ne smeje in v zvodništvu ter nečistosti tudi ne pravijo ‚duh časa‘.«

Res ni verjetno, da bi poganska germanska plemena čisto življenje tako visoko cenila. Vendar moramo od sramote zardeti, videč, kako med nami razsaja in zmagovalje obhaja kuga nečistosti in nesramnosti.

NAJHUJŠI VRAG

Bral sem neko pesem, ki pripoveduje, kako je Lucifer nekoč nadzoroval in pregledoval čete svojih pomagačev. Noben hudič ni mogel dovolj prehlvaliti svoje moči. Podpihovalci jeze, sovraštva, nevoščljivosti, napuha in pijančevanja so se dajali za prvenstvo. Vsak je trdil, da on človeštvu največ škoduje. Končno pa Lucifer prisodi prvo mesto Nečistosti, rekoč: »Ti imaš najostrejši meč in najhujši strup, ker moreš uničiti cele narode.«

NARAVA SE MAŠČUJE

Narava je naša velika dobrotica. Kdor jo pa zlorablja, temu postane neizprosna sodnica in se zna strašno maščevati. Že omenjeni Tacit je vedel, da je največja moč germanskih plemen »inexhausta pubertas« — neizčrpne mladostne sile. Sreča in rešitev našega naroda zavisi od tega, ali bomo na razmerje med fantom in dekletom gledali z velikim spoštovanjem, ali pa se bomo vedno globlje pogrezali in utonili v močvirju nečistosti.

RUSI V MAZURSKIH JEZERIH

V svetovni vojni je bila ruska vojska v Mazurskih jezerih strahotno premagana. Hindenburg, ki je poznal vsak najmanjši kosček te močvirne pokrajine, je po načrtu potiskal ruske čete v jezera. Rusi niso mogli vzdržati napada, začel se je beg. A kam se umakniti: pred njimi nepregledna močvirna jezera, za hrbtom napadajo Nemci. Niso daleč bežali, ko se Nemci mahoma ustavijo in kot ukopani gledajo strašen prizor. Pod zeleno travo, ki je pokrivala navidez trdno zemljo, je bilo v resnici samo blato in voda. In v tem blatu so začeli toniti desetisoči Rusov. Najprej so se pogrezile noge, kolena, trup, vrat, glava in končno so omahnile še roke. Strašni so bili obrazi teh nesrečnežev, blazni njih kriki, a nihče jim ni mogel pomagati; kajti močvirje vleče, vleče, vleče v globočino.

*

Pomisli, kaj bo s fantom, če stopi v blato nečistosti in ga začne močvirje vleči v globočino. Izgubljen je, če ga ne reši Ona, o kateri še nikoli ni bilo slišati, da bi koga zapustila — Brezmadežna.

Kamen spotike in preizkušnje

Zanimiv pojav v prirodoznanosti so takozvani reagenti. To so določene snovi, s katerimi kemik nepogrešljivo ugotovi, ali ima n. pr. v epruveti kislino ali lug. Če pride v stik s kislino, se reagent (lakmus) vedno pobarva rdeče, če z lugom, pa modro.

KRISTUS — KAMEN SPOTIKE

Podobne reagente — preizkuševalce pa poznamo tudi za duhovne pojave. Tudi tu so neke določene stvari, ob katerih vsakdo pokaže svojo določeno barvo. Sv. pismo tak duhovni reagent imenuje kamen spotike.

O Kristusu pravi, da je »kamen spotike, postavljen v padec in vstajenje mnogih in v znamenje, kateremu se bo nasprotovalo, da se razodenejo misli iz mnogih src« (Rimlj 9, 32. 33; Luk 2, 34. 35). In kateri se obenj spotikajo, »ti pa se spotikajo, ker niso poslušni besedi, za kar so bili tudi določeni« (1 Petr 2, 8).

Ob Kristusu se ločijo duhovi. Kristus je tisti, enkrat za vselej postavljen kamen — mejnik, ob katerem se kakor na razvoju navori razteka v različne, nasprotujoče si smeri.

UČEČA CERKEV — DANES LOČILO DUHOV

Zato je razumljivo, da so tudi vsi tisti, ki so krenili stran od prave poti bodisi le za majhno ped bodisi za sto in tisoč korakov, vedno hoteli veljati za Kristusove učence. V vsej svoji tisočletni izkušnji Cerkev še ni videla ne zmote ne herezije, ki bi ne trdila o sebi, da ona uči pravi razodeti Kristusov nauk.

Zato je pa mnogo premalo, če se kdo samo sklicuje na Kristusa, in misli, da je že pravi kristjan in dober katoličan. To je vse premalo!

Ne zadošča osebna trditev, treba je stvarnega, objektivnega merila. Kdo je kristjan in katoličan, tudi ima zadnjo in končno besedo samo živa, učeča Cerkev, papež, škofje.

PREIZKUSNI KAMEN JE ZA KATOLIČANA RIM IN RIMSKI PAPEŽ

Ob besedah sv. očeta se danes na koncu koncev ločijo in razhajajo duhovi.

Mi nočemo sami nikogar soditi ne obsoditi. Ali kdor nasprotuje

papeževi besedi, se sam od sebe pokaže, kakšne barve je.

Tu je kamen preizkušnje, tu je nepogrešljiv reagent.

»DELAVSKA PRAVICA« NAPADA OKROŽNICO O KOMUNIZMU

S takega stališča presojamo članek »Boj proti komunizmu«, ki ga je v »Delavski pravici« dne 30. nov. 1939. objavil Vitko K. Musek. Obrega se ob brošuro, ki prinaša okrožnico Pija XI. »Divini Redemptoris« s poljudno razlago. Pravi, da je brošura ne-kvalitetna. Kako to?

Njena vsebina je vendar papeževa okrožnica. Kdo si upa reči o njej, da ni kvalitetna, ali kot se to po slovensko pravi, zanič? Razlaga in opombe, ki so pridejane, pa se tesno naslanjajo na besedilo okrožnice, ki ga poljudno in po domače ponove.

Če si razlagamo Muskov kritiko kar najbolj dobrohotno, ostane v najboljšem slučaju vsaj ta očitke, da v sedanjih razmerah ni primerno, objavljati razprave proti komunizmu.

In tudi ob tej najmilejši razlagi je Musek v ostrem nasprotju in v protislovju z besedami sv. očeta. Saj je sv. oče že nešteto-krat poudaril, da je pouk o komunizmu in nevarnostih komunizma nujna zadeva in dolžnost, ki jo na žalost še dobri katoličani vse preveč zanemarjajo.

NAČRTNO DELO ZA KOMUNIZEM

Le težko si je misliti, da je Vitko Musek zapisal vse to v dobri veri, ko so vendar njegove besede

tako jasno določne. Tudi se ni zdaj prvič ali morda slučajno tako izrazil.

Na občnem zboru SDMF (strokovnega društva medicinske fakultete) je že izjavil: »Snovanje kakršne koli protimarksistične liste bi bil zločin nad slovensko medicino, zaradi katerega se bodo morali taki ljudje zagovarjati pred vsem slovenskim narodom.«

(»Straža v viharju« 30. nov. 1939, str. 46).

Torej: Če katoliški akademik dela zoper marksistično strujo in njeno listo, kar je njegova dolžnost, imenuje Musek to zločin. Če pa se prevajajo in objavljajo papeževe okrožnice zoper komunizem, pravi, da so to besni napadi, da so to brošure, ki so kvalitetno zelo slabe in katoličana ter resnega katoliškega dela nevredne.

Ako se Musek le še malo zaveda, kaj piše, je tu nesporazumljive in pomota izključena ter je vsak izgovor jalov.

DOKLEJ BODO ŠE RIBARILI V KALNEM?

Ob koncu članka omenja Musek, da se tudi katoličani vznemirjajo ob takih knjigah. Kakor se vidi, so ti katoličani on in njegovi somišljeniki. Toda nevolja in vznemirjenje ob papeški okrožnici je za katoličana zelo slabo znamenje in sistem, ki si ne zatiska ušes, dosti pove. Treba se je res vprašati, koliko je v takem katoličanu še katoliškega duha in mišljenja. Ponavljamo, da nočemo mi ne soditi ne obsojati. Trdno pa smo prepričani, da je tu preizkusni kamen našega katoličanstva. Ob njem so se kar same od sebe razodele prave misli mnogih src.

IZSELJENSKI TEDEN

Ta teden je izseljenski teden. Ali veš, koliko naših ljudi je v tujini? Kako si morajo s krvavimi žulji služiti vsakdanji kruh?

Ali veš, da je tujina mačeha, ki naših bratov in sestre ne ljubi?

Največja zapoved nam veli, da ljubimo svojega bližnjega. In kdo nam je bližji kot brat ali sestra po veri in jeziku, čeprav je kje daleč na tujem!

Kaj boš storil zanje? Ljubezen, ki so jo same besede, ne velja nič. Ljubezen pokaži v dejanju! Piši jim za božične praznike kaj lepega; ne o denarju in vremenu, marveč o domovini in Bogu, da bodo zahrepeneli po njem.

MRAČNJAKI

Neki univerzitetni profesor je posebnost rad udaril po duhovnikih.

»Duhovniki so krvososi človeške izobrazbe, škodljivci znanosti in umetnosti, oviralci vsakega napredka, mračnjaki in nazadnjaki.«

Tako in podobno je frazaril v svojih predavanjih. Med njegovimi slušatelji je bil tudi mlad, zelo nadarjen fant, kateremu je bilo končno dovolj profesorjevih izbruhov. Ob neki priliki ga je obiskal in se spustil z njim v razgovor.

»Gospod profesor, mučijo me težki znanstveni dvomi. Prosil bi vas razjasnitve.«

Drage volje, mladi prijatelj! Izvolite sesti.«

KDO JE OHRANIL STARE KLASIKE?

»Predvsem bi rad vedel, kdo nam je ohranil stare klasike, da se niso izgubili v nevarnih časih zgodnjega srednjega veka, ko so barbari uničili skoro vso kulturo?«

»To je vendar splošno znano dejstvo! Redovniki po samostanih so jih prepisovali in jih na ta način rešili pozabe.«

»Glejte si — redovniki!«

»Pa da! V prvi vrsti benediktinci.«

»Torej menihi? Duhovniki? Ti so ohranili klasične spise? To je pač moralo biti strašno naporno delo. Koliko bi jih lahko zbolelo na pljučih, ko so morali dan za dnem in leto za letom vdihovati debeli prah po mračnih knjižnicah! Kajne, gospod profesor, to je bilo v dobi, ko često niti vladarji niso znali podpisati svojega imena? In v teh čudnih časih so svojevrstni samostanski bratje našli veselje v tem, da so črko za črko prepisovali Livija, Cezarja, Cicerona, Vergilija celo Propertija, Tibula, Ovidija in Horacija. Mar so res vsi ti skrbno prepisani rokopisi delo pobožnih menihov? Saj je vendar vsaka posamezna črka kakor naslikana, inicialke pa so prava mojstrska dela! O, ti duhovniki!

Toda dovolite, gospod profesor, da nadaljujem! Ali drži, da bi brez duhovnikov ne bilo niti Kolumba, niti Vasco de Gama? Pripovedujejo namreč, da je samostanski brat fra Mauri že l. 450. izrisal ono slovito zemljepisno karto, ki je v Kolumbu vzbudila misel na veliko potovanje v Ameriko?«

»Je tako, mladenič,« odgovori nekako tesnobno profesor, »četudi pri tem ne smemo pozabiti, da bi tisto karto mogel prav tako dobro izrisati kdo drugi.«

KDO JE VPELJAL ARABSKE ŠTEVILKE

»O gotovo, gotovo! Čudno, da se je ta genialna misel rodila ravno v

glavi samostanskega brata? — No, gremo dalje! Bral sem, da je bil neki papež tisti, ki je mesto neenotnih rimskih, vpeljal v aritmetiko arabske številke.«

»Da, Silvester II. To bi gotovo storil kdo drugi, vendar samosvoja vsiljivost duhovnikov...«

KDO JE IZNAŠEL PRVI DALJNOGLED, PRVI MIKROSKOP

»Nekaj sem čul, da je duhovnik iznašel prvi daljnogled in prvi mikroskop. To pa gotovo ne bo držalo? Ali naj vse dobro pride od duhovnikov?«

»Dejstvo se ne da zanikati. Oba instrumenta je izumil frančiškan Roger Bacon. Opomnim le, da je bil Bacon moderen redovnik, ne pa omejeni nazadnjak v srednjeveški kuti.«

KDO JE PRVI UČIL, DA SE ZEMLJA PREMIKA

»Pa je vendar umrl že l. 1292. Torej so že takrat živeli moderno misleči duhovniki? — Še nekaj! Kajne, prvi, ki je učil, da se zemlja giblje okoli sonca in ne obratno, ni bil Galilei?«

»Naravno da ne, temveč Kopernik.«

»Torej spet duhovnik. A zatrjujejo celo, da je že sto let pred njim regensburški nadškof Regiomontanus učil isti sistem.«

»Možno,« je hladno pritrdil profesor. Akademik pa je vljudno nadaljeval:

ZAKAJ »ZLATI VEK LEONA X.«

»Prosim še malo potrpljenja, gospod profesor! Zakaj se ona doba, ko je bila znanost in umetnost ter literatura v polnem razcvitu, imenuje zlati vek Leona X.?«

»Zakaj? Ker je Leon X. izredno podpiral učenjake, umetnike in pisatelje.«

»Kako je to mogoče? V kolikor je meni znano je bil Leon X. poglavar katoliške Cerkve!«

»Gospod moj, zdi se mi, ... vi ste prišli...«

»... da bi se rešil svojih dvomov, svojih morečih dvomov, gospod profesor! Jaz duhovnikov ne morem obsojati za mračnjake in nazadnjake, dokler tu ne pridem do jasnosti.«

KDO JE USTANOVIL PRVE LJUDSKE SOLE, PRVE SOLE ZA GLUHONEME

Ali naj nadaljujem z vprašanji, gospod profesor? Bo držalo, da je prve ljudske sole ustanovil Janez de la Salle?«

»Kajpada, Francoz de la Salle!«

»Duhovnik de la Salle, svetnik?«

»Mhm, duhovnik, ... svetnik.«
... in da so redovniki prvi učili ljudstvo smotreno in umno obdelovati zemljo?«

»Seveda, redovniki ... v glavnem...«

»... in da se je španec Pedro de Ponce prvi zavzel za gluhoneme in za njim de l'Epée?«

»Točno! Španec de Ponce, potem de l'Epée.«

IN KDO SE TO... IN SE TO...

»Menih de Ponce in duhovnik de l'Epée! Čudno! Ali ni bilo dovolj, da je samostanski brat Berthold Schwarz iznašel smodnik, redovnik Guido d'Arezzo odkril tonsko lestvico, neki bavarski brat v Tegernsu slikanje na steklo, jezuitski pater Cavalieri zakone mnogobarvnosti in jezuit Secchi spektralno analizo?«

»Moj dragi prijatelj, če ste samo zato prišli, da me jezite ... grom in strela!«

KDO PRVI STRELOVOD

»Nikakor ne, gospod profesor! Toda ob vaših besedah sem se spomnil — tudi strelovoda ni izumil Franklin, kajti že v letu 1754. ga je izdelal premanstratski menih Prokop Diviš. Tako pravi tudi Kürschnerjev leksikon.«

»Vaša jezičnost je res občudovanja vredna!«

KDO JE BIL PRVI POLIGLOT

»Ad vocem jezičnost. Največji mnogojezičnik našega stoletja je bil kardinal Mezzofanti. Obvladal je 72 jezikov, ne oziraje se na različna narečja.«

»Pa je kljub temu ostal nazadnjak!«

»Sličen nazadnjak je bil tudi kardinal Mai, ki je učenemu svetu razkril skrivnost palimpsestov.«

»Dobro, dobro, mladenič! Toda kam merite z vsem tem?«

KDO JE IZDELAL PRVI KOMPAS

»Kam? V katero smer? To bi morali vprašati Flavio Gioia, ki je okoli l. 1300. izdelal prvi kompas. Tudi Gioia je bil duhovnik.«

KDO JE UVEDEL PARNE BRIZGALNE

»Jej, jej, kako ste se razvneli, kakor ogenj.«

»Ogenj? Ogenj gasimo z brizgalnami. Samo da so tudi brizgalne iznajdba duhovnikov, namreč cistercijancev. In duhovniki — kapucini so do sedemnajstega stoletja tvorili požarno brambo mesta Pariza.«

Profesor je videl, da je debata zanj izgubljena. Vendar še ni izgu-

bil potrpežljivosti, ampak je pikro opomnil:

»Če ne bi stresali takih zanimivih, bi vas že davno postavil na zrak!«

KDO JE IZUMIL PRVI ZRAKOPLOV, PRVE NAOČNIKE, PRVO URO

Akademik ga je spet prijel za izraz in nadaljeval:

»Kam, gospod profesor? Morda v zračne višine? Tu mi prihaja na misel zrakoplov. Če sem prav poučen, je zrakoplov približno že 60 let pred Mongolfiejem izumil mehin Bertold Gusmae, ki se je l. 1720. dvignil v zrak vpricho vsega portugalskega dvora.

Ko si, gospod profesor, ravno čistite naočnike — tudi te je izumil dominikanec Aleksander Spina. Na uro gledate, gospod profesor? Tudi za to praktično pripravo se imamo zahvaliti duhovniku. Prvi jo je naredil Casiodorus; Gerbert, poznejši papež Silvester II., pa jo je izpopolnil.

KDO JE UVEDEL PLINSKO RAZSVETLJAVO

Gotovo sem vam že v nadlego, gospod profesor! Takoj grem. Po ulicah so pravkar prižgali plinske svetilke. Gotovo vam ni neznano, da so

plin odkrili mračnjaški jezuiti. V Stonyhorstu na Angleškem je v letu 1794. zagorela prva plinska svetilka. Jezuitski pater Duan pa je l. 1815. v Prestonu ustanovil prvo plinsko tovarno.

KDO JE SESTAVIL PRVO DVOKOLO

Priporočam se, gospod profesor, pa oprostite! O, tudi dvokolo imate! Ta mehanizem je prvi sestavil duhovnik Pianton in se že l. 1845. vozil z njim.

Lahko noč, gospod profesor!

Mladi akademik je bil rešen »znanstvenih dvomov«, profesor pa odslej ni nikdar več zabaval čez »mračnjaške« duhovnike.

Čeprav ni smoter Cerkve, da bi pospeševala in širila materialno kulturo, se vendar ne da utajiti, da je moderna civilizacija otrok krščanstva. Dokler se je razvijala v okviru Cerkve in si utirala pota oziraje se na duhovne in moralne vrednote, ki jih je pridigovalo krščanstvo, je res služila človeštvu v dobro in blagoslov. Ko pa se je osamosvojila, se je čimdalje bolj razvijala v orodje človekovih nagonov, nasilja in pohlepa ter postala bič, ki prav v naših dneh strašno tepe človeški rod.

Rdeči agitator svojemu vajencu

Kadar smo z Ameriko, Francijo in Anglijo prijatelji, imenuj te tri države domovino in steber demokracije! Kadar sklenemo pogodbo s Hitlerjem, so za te Amerika, Anglija in Francija brlog kapitalizma in zmaj svetovnega imperializma.

Kadar delaš v nevtralnih državah, bodi nevtralec ter poveljuj človekoljubnost in miroljubnost sovjetske Rusije, velike zaščitnice vseh zatiranih in tlačanih rodov.

V Angliji in Franciji delaj za to, da se sklene mir in Nemčiji prizna zasedba Češke in Poljske! Nemčija je sklenila pogodbo s sovjetsko Rusijo, to si dobro zapomni!

Glavno naše načelo pa je: Mi smo za demokracijo in svobodo! Živela svobodna Estonka, naj živi naša draga Litva v svobodnih mejah sovjetskih republik!

Svobodna beseda

V naši katoliški skupnosti se čutijo nekateri preveč utesnjeni in premalo svobodni.

Med člani »Zarje« in med njihovimi prijatelji je to prepričanje zelo splošno in močno. To jih je celo sililo, da so se na tečaju v Bohinju dodobra porazgovorili o svobodi in pravicah, ki bi se nikomur ne smele kratiti. Tam, na trati pred sv. Janezom, so padle tudi tožbe, da bi bilo treba med nami več svobode pri kulturnem delu, da bi se lahko pogovarjali svobodneje, širše in malo bolj po človeško.

»Že večkrat smo želeli odprtega in odkritega razpravljanja.« (Navajamo po »Času«, leto 34. (1939-40), št. 1—2, str. 81, ki bo v tej stvari gotovo zanesljiv.)

»Razpravljajmo odprto in odkrito! Zakaj pa ne! Le povejmo si, kaj je komu na srcu, da bomo vedeli natančneje, pri čem smo. In ko se bomo tako bolje spoznali, bomo tudi drug drugega pravičnejše cenili.

Če živi »Zarja« v bojazni, da ji bo kdo branil govoriti odločno in odkrito, kakor bi sklepali iz besed na Bohinjskem tečaju, je ta njen strah čisto votel.

Saj celo g. dekan Škrbec, ki ga po zadnjih člankih v »Gorenjcu«

štejejo Zarjani in njih prijatelji med svoje najbolj ljute nasprotnike, celo on skoz in skoz zatrjuje, da si naravnost želi razjasnitve in razčiščenja. Zato pa naj tudi »Zarja« pove svobodno in od srca, kako in kaj prav za prav misli.

Ali morda družba g. Kocbeka dozda ni smela in ni mogla svobodno z besedo na plan? Je morda »Dejanje« kdaj zaklenilo svoje uredniške predale g. prof. Kocbeku in njegovim? Tega se ni bati. Upajmo, da mu bo tudi v bodoče nudilo vso prostost in vso možnost, saj je g. Kocbek celo njegov odgovorni urednik. G. Škrbec je dosti dosti na slabšem, ker ima na razpolago samo okoli Kranja in po Gorenjskem razširjeni krajevni list.

V Bohinju se je želelo več »odprtega in odkritega razpravljanja«. To je beseda, ki smo jo že dolgo želeli.

»Zarji« in »Dejanju« in njegovemu pisanju pa v resnici ne manjka svobode, pač pa jim manjka jasnosti. Čeprav sodelujejo leposlovci in pesniki, se nikakor ne more pohvaliti, da piše določeno, prozorno in vsemumljivo. Za to družbo je kar značilen tisti zabrisani in megleni

slog, ki vzbuja mnogo slutenj, ki je poln namigavanja, malo pa pove očitno in naravnost.

Le na dan z jasno besedo, ki bo razodela jasne misli! Gotovo upate, da se bo s tem izkazala vaša čista nedolžnost. Morda se bo, morda pa ... no, saj bomo videli.

Končno pa še nekaj:

Zakaj krog okoli »Zarje« in »Dejanja« svobodo besede priznava svojemu krogu, nam pa ne? Zakaj velja ta svoboda samo zanje?

Zakaj vzdignejo oni vselej tako huronsko kričanje, letajo od avtoritete do avtoritete in napenjaajo vse sile, da bi nam zamašili usta?

Zakaj ravno mi ne smemo mirno ziniti niti ene odkrite besede?

Toda nevarnost nam diktira, da govorimo jasno! Ali da se izrazimo po svetopisemsko:

Mi ne bomo mutasti psi.

Odg. urednik: Ciril Kovač (Ljubljana). Izdaja konzorcij (J. Prešeren, Ljubljana). Tiska Misijonska tiskarna, Groblje - Domžale (A. Trontelj).